

**Latvijas Pētniecības un inovāciju stratēģiskās padomes
sēdes protokols Nr. 8**

Ministru kabinetā, Ministru prezidentu zālē

Rīgā

2015.gada 21.augustā

Sēdi vada:

Padomes priekšsēdētāja

Laimdota Straujuma

Sēdē piedalās padomes locekļi un to aizvietotāji:

Izglītības un zinātnes ministrija

Mārīte Seile

Ekonomikas ministrija

Dana Reizniece-Ozola

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija

Jānis Eglītis

Latvijas Zinātnes padome

Andrejs Siliņš

Latvijas Zinātņu akadēmija

Elmārs Grēns

Pārresoru koordinācijas centrs

Pēteris Vilks

Finanšu ministrija

Kārlis Eņģelis

Rektoru padome

Gita Rēvalde

Valsts zinātnisko institūtu asociācija

Ivars Kalviņš

Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kamera

Normunds Bergs

Biedrība "*Baltic Institute of Research, Tehnology and Innovation*"

Andrejs Ērglis

Valsts prezidenta kanceleja

Evita Breča

Latvijas Darba devēju konfederācija

Juris Binde

Latvijas Darba devēju konfederācija

Juris Matvejs

Latvijas Pašvaldību savienība

Andra Feldmane

Latvijas Universitāšu asociācija

Leonīds Ribickis

Latvijas Kultūras akadēmija

Anda Laķe

Zemkopības ministrija

Ilze Slokenberga

Sēdē piedalās uzaicinātās personas:

Ministru prezidentes birojs

Ilze Skrodele

Latvijas Zinātņu akadēmija

Ojārs Spārītis

Pārresoru koordinācijas centrs

Vladislavs Vesperis

Pārresoru koordinācijas centrs

Elīna Krūzkopa

Ekonomikas ministrija

Raimonds Aleksejenko

AS „Attīstības finanšu institūcija Altum”

Rolands Paņko

Izglītības un zinātnes ministrija

Agrita Kiopa

Izglītības un zinātnes ministrija

Santa Šmīdlere

Finanšu ministrija

Boriss Kņigins

Finanšu ministrija

Dina Buse

Latvijas Universitāte

Indriķis Muižnieks

Latvijas Lauksaimniecības universitāte

Irina Pilvere

Latvijas Universitātes Cietvielu fizikas institūts

Andris Šternbergs

Latvijas Universitātes Cietvielu fizikas institūts

Mārtiņš Rutkis

Latvijas Organiskās sintēzes institūts

Osvalds Pugovičs

Ārvalstu investoru padome Latvijā

Ģirts Greiškalns

Ārvalstu investoru padome Latvijā

Ingrīda Kariņa-Bērziņa

Biedrība "*Baltic Institute of Research, Tehnology and Innovation*"

Gunta Rača

Zinātniskais institūts BIOR
Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kamera

Aivars Bērziņš
Mārcis Dzelme

Protokolē:

Latvijas Pētniecības un inovāciju stratēģiskās padomes
sekretariāta vārdā

Elīna Petrovska

Sēdi sāk plkst. 10.00

1.jautājums
Sēdes atklāšana

(L.Straujuma, O.Spārītis, I.Kalviņš)

L. Straujuma: atklāj Latvijas Pētniecības un inovāciju stratēģiskās padomes sēdi un informē par sēdes darba kārtību. Sēdes dalībnieki aicina dienas kārtības 4.jautājumu skatīt pēc sekretariāta informācijas par padomes dotajiem uzdevumiem un dienas kārtības 5.jautājumu skatīt pēc Izglītības un zinātnes ministrijas (turpmāk – IZM) sniegtās informācijas par Valsts nozīmes pētījumu centriem.

Padome nolemj:

1.Kā sēdes dienas kārtības 3.jautājumu skatīt IZM informāciju par valsts nozīmes pētījumu centriem.

2.Kā sēdes dienas kārtības 4.jautājumu skatīt Ekonomikas ministrijas informāciju par kompetences centru programmu.

2.jautājums

Sekretariāta informācija par padomes dotajiem uzdevumiem un to īstenošanu

(L.Straujuma, V.Vesperis, A.Kiopa, E.Grēns, S.Šmīdlere, I.Kalviņš, G.Rēvalde)

2.1. Par padomes dotā uzdevuma „sadarbībā ar zinātnieku organizāciju pārstāvjiem izstrādāt jaunu aprēķinu formulu zinātnes bāzes finansējuma sadalīšanai, kā pamatkritēriju izvirzot zinātniskās darbības kvalitāti” izpildi (atbildīgā institūcija - IZM)

A.Kiopa: informēja par padomes doto uzdevumu izpildi:

IZM ir izveidota darba grupa zinātnes bāzes finansējuma formulas izstrādei. Institūcijas ir nominējušas pārstāvjus un ir notikusi viena darba grupas sanāksme (turpmāk - sanāksme), kuras mērķis bija vienoties par finansēšanas kārtībā konstatējamajām problēmām, un apspriest iespējamās šo problēmu risinājumus. IZM sanāksmē prezentēja savu redzējumu par zinātnes bāzes finansējuma aprēķināšanas kārtības problēmjautājumiem, uzsverot atšķirīgo interpretāciju par pilna laika ekvivalentu (turpmāk – PLE), finansējuma aprēķina formulas matemātisko uzbūvi, formulā noteikto zinātniskās darbības kvalitātes rādītāju un nozares koeficientu pamatotību, kā arī atšķirīgas datu apkopošanas sistēmas zinātniskajās institūcijās. Sanāksmes dalībnieki uzsvēra, ka ir būtiski bāzes finansējuma aprēķināšanas kārtībā ievērot stabilitāti un tiesiskās palāvības principu, un to, ka radikālas izmaiņas nav vēlamas. Sanāksmes dalībnieki ierosināja, ka ir nepieciešams izstrādāt priekšlikumus par publikāciju veidu svaru, formulas matemātisku korekciju un akadēmiskā personāla iekļaušanu aprēķinā, kā arī turpināt skaidrot definīcijas. IZM sagatavos attiecīgus priekšlikumus un aprēķinus. IZM un Zemkopības ministrija uzskata, ka pašreizējā bāzes finansējuma aprēķināšanas kārtība ir optimāla un atbilst politikas nostādņēm. Tā ir papildināma ar tām izmaiņām, par ko valdība jau ir pieņēmusi lēmumu. Šo lēmumu īstenošanai IZM ir izstrādājusi grozījumus Ministru kabineta 2013.gada 12.novembra noteikumos Nr.1316 „Kārtība,

kādā aprēķina un piešķir bāzes finansējumu zinātniskajām institūcijām” (turpmāk - MK noteikumi 1316), ievērojot:

1) Ministru kabineta 2014.gada 19.augusta sēdes protokollēmuma Nr.44 47.§ 11.punktā noteikto, ka IZM līdz 2015.gada 1.jūlijam izstrādā un iesniedz izskatīšanai Ministru kabinetā grozījumus MK noteikumos 1316, paredzot no 2016.gada noteikt bāzes finansējuma saņemšanas prasību par minimālo zinātniskās institūcijas zinātniskā personāla skaitu: valsts zinātniskajiem institūtiem, universitātēm un to aģentūrām – 25 PLE, ar nosacījumu, ka slodze katram zinātniskā personāla pārstāvim ir vismaz 10 stundas nedēļā (0,25 PLE); augstskolām un akadēmijām, izņemot kultūras un mākslas jomas akadēmijas – 10 PLE, ar nosacījumu, ka slodze katram zinātniskā personāla pārstāvim ir vismaz 10 stundas nedēļā (0,25 PLE); kultūras un mākslas nozaru akadēmijām un Latvijas Nacionālajai bibliotēkai – 5 PLE, ar nosacījumu, ka slodze katram zinātniskā personāla pārstāvim ir vismaz 10 stundas nedēļā (0,25 PLE);

2) Ministru kabineta 2015.gada 29.jūnija rīkojuma Nr.333 “Par jauna augstākās izglītības finansēšanas modeļa ieviešanu Latvijā” 5.punktu, kas uzdod IZM sagatavot un līdz 2015.gada 1.augustam noteiktā kārtībā iesniegt izskatīšanai Ministru kabinetā kā Ministru kabineta lietu noteikumu projektu par grozījumiem MK noteikumos 1316, nosakot, ka 2016.gadā, piešķirot zinātnes bāzes finansējumu, tiek ņemts vērā akadēmiskā personāla skaits PLE izteiksmē.

Padome nolemj: pieņemt zināšanai IZM sniegto informāciju.

2.2. Par padomes dotā uzdevuma „sniegt informāciju par plānotajiem ES struktūrfondu finansējuma pieejamības zinātniskajām institūcijām termiņiem” izpildi (atbildīgā institūcija - IZM).

S.Šmīdlere: informēja par veicamajiem darbiem specifisko atbalsta mērķa 1.1.1. „Palielināt Latvijas zinātnisko institūciju pētniecisko un inovatīvo kapacitāti un spēju piesaistīt ārējo finansējumu, ieguldot cilvēkresursos un infrastruktūrā” (turpmāk – SAM 1.1.1.) pasākumu īstenošanas uzsākšanai, lai varētu īstenot SAM 1.1.1. atbilstoši Darbības programmas „Izaugsme un nodarbinātība” papildinājuma laika grafikam.

Papildus IZM pārstāvis informēja, ka laika posmā no š.g. 25.maija līdz 12.jūnijam noslēgti 12 līgumi par 2.1.1.3.3.apakšaktivitātes «Zinātnisko institūciju institucionālās kapacitātes attīstība» projektu īstenošanu. Ir izstrādāts informatīvais ziņojums „Viedās specializācijas stratēģijas monitoringa sistēma” (projekts) un panākta vienošanās starp Finanšu ministriju, IZM un Ekonomikas ministriju par monitoringa darbību finansēšanas avotiem un indikatīvo apjomu, t.sk. par sarunu uzsākšanu ar Eiropas Komisiju par finansējuma pārdali monitoringa īstenošanai. Viedās specializācijas jomu instrumentu fokusēšana atbilstoši jomas izaugsmes un mērķu sasniegšanas progressa vajadzībām notiks patstāvīgi no 2015.gada līdz 2020.gadam.

Padome nolemj: pieņemt zināšanai IZM sniegto informāciju un aicina ministriju veikt nepieciešamās darbības, lai tiktu ievēroti noteiktie SAM 1.1.1. termiņi un savlaicīgi nodrošinātu pasākumu īstenošanas uzsākšanu.

* Skatīt protokolam pievienoto IZM prezentāciju „ES struktūrfondu 2014.–2020.gada plānošanas perioda ieguldījumi izglītībā un zinātnē”.

3.jautājums

Izglītības un zinātnes ministrijas informācija par Valsts nozīmes pētījumu centriem un to attīstību, kā arī redzējumu par vienotu sistēmu zinātnes un uzņēmējdarbības sektoru sadarbībai ar mērķi radīt inovatīvus produktus

(L.Straujuma, A.Kiopa, M.Seile, I.Kalviņš, L.Ribickis, O.Pugovičs, A.Siliņš, A.Ērglis, E.Grēns, I.Pilvere, G.Rēvalde)

A.Kiopa: iepazīstināja sēdes dalībniekus ar Latvijas inovāciju sistēmu un Valsts nozīmes pētījumu centru (turpmāk – VNPC) lomu un to turpmāko attīstību.

Latvijas inovāciju sistēmās galvenie spēlētāji ir:

- industrijas organizācijas (uzņēmumi un kompetences centri – inovāciju radītāji);
- zinātniskie institūti (veido inovāciju zināšanu bāzi);
- augstākās izglītības sektors (veido inovāciju zināšanu bāzi un pētniecības un attīstības cilvēkkapitālu industrijai).

VNPC loma ir pētniecības resursu tematiska koncentrācija Viedās specializācijas jomās un nozarēs ar augstu horizontālo nozīmi. IZM ir izstrādājusi informatīvo ziņojumu „Par pētniecības un inovācijas infrastruktūras un pētnieciskās darbības koncentrācijas teritoriālo kartējumu” (projekts) ar mērķi, informēt Ministru kabinetu par pētniecības un attīstības infrastruktūras attīstību un modernizēšanu Eiropas Savienības struktūrfondu ietvaros, kā arī sniegt priekšlikumus SAM 1.1.1. ietvaros plānotās atlases kārtas “Pētniecības un inovācijas infrastruktūras attīstība Viedās specializācijas jomās” ieviešanas nosacījumu izstrādei.

Papildus IZM pārstāvis informēja par plānotajām darbībām attiecībā uz Viedās specializācijas stratēģijas (turpmāk – RIS3) ieviešanu, kas izriet no IZM sagatavotā informatīvā ziņojuma “Viedās specializācijas stratēģijas monitoringa sistēma” (projekts). RIS3 monitoringa sistēmas ieviešana nodrošina *ex-ante* nosacījumu izpildi Eiropas Savienības struktūrfondu ieguldījumiem pētniecībā, attīstībā un inovācijās. Šīs stratēģijas mērķis ir palielināt inovācijas kapacitāti, kā arī veidot inovācijas sistēmu, kas veicina un atbalsta tehnoloģisko progresu tautsaimniecībā. RIS3 uzdevums ir nodrošināt attīstības prioritāšu izvirzīšanu un regulāru pārskatīšanu, publisko investīciju mērķtiecīgu fokusēšanu, t.sk. stratēģijas uzstādījumiem atbilstošu rīcībpolitikas instrumentu izvēli un tādas monitoringa sistēmas izveidi, kas ļauj sekot publisko ieguldījumu ietekmei un nodrošina maksimālu virzību uz izvirzīto mērķu sasniegšanu.

O.Pugovičs: informēja par VNPC „institucionalizāciju”.

Ieguvumi no VNPC „institucionalizācijas”:

- koordinēta pētnieciskās infrastruktūras veidošana, uzturēšana un izmantošana;
- sadarbība pētniecisko un cilvēkresursu atjaunošanas programmu veidošanā un realizācijā;
- koordinēta iesaistīšanās starptautiskās sadarbības platformās, veidojot reģionālas nozīmes nozares infrastruktūras objektus;
- efektīvāka sadarbība ar nozares komersantiem (kompetenta “vienas pieturas aģentūra” nozares ietvaros).

Uzdevumi VNPC sekmīgai “institucionalizācijai”:

- jāizvērtē esošo VNPC iespēja/nepieciešamība veidot juridiski noformētus (“institucionalizētus”) centrus (piemērs pielāgošanai: *ERIC* juridiskā satvara dokumenti);
- jāizveido VNPC pārvaldības modelis, lai noteiktu VNPC Zinātniskās padomes un VNPC veidojošo organizāciju funkcijas;

- jāizveido VNPC juridiskais modelis, lai nodrošinātu efektīvu un leģitīmu funkcionēšanu un uzturēšanu;
- jāpanāk iespēja VNPC iesaistīties vai veidot savus Kompetences centrus vai citas sadarbības platformas, lai efektīvāk sadarbotos ar industriju;
- jāizvērtē nepieciešamība uz VNPC bāzes veidot jaunas reģionāla līmeņa pētnieciskās infrastruktūras vienības vai iesaistīties esošo ESFRI projektu darbībā.

Padome nolemj:

1. Pieņemt zināšanai IZM un O.Pugoviča sniegto informāciju.
2. IZM sadarbībā ar Ekonomikas ministriju uz nākamo Latvijas Pētniecības un inovācijas stratēģiskās padomes sēdi sagatavot informāciju par plānotajām darbībām attiecībā uz VNPC un kompetenču centru sadarbību vienotas zinātnes platformas Latvijā ietvaros.

* Skatīt protokolam pievienoto IZM prezentāciju „Valsts nozīmes pētījumu centru loma Latvijas inovāciju sistēmā un Viedās specializācijas mērķu sasniegšanā”.

4.jautājums

Ekonomikas ministrijas informācija par izstrādāto Ministru kabineta noteikumu projekta par kompetences centru programmas īstenošanu 2014.-2020. gadu programmēšanas periodā saskaņošanu un virzību apstiprināšanai Ministru kabinetā

(L.Straujuma, R.Aleksejenko, O.Spārītis, I.Kalviņš, N.Bergs, A.Šternbergs, A.Ērglis, L.Ribickis)

R.Aleksejenko: informēja klātesošos par 1.2.1.1.pasākumu „Atbalsts jaunu produktu un tehnoloģiju izstrādei kompetences centru ietvaros” un būtiskākajiem nosacījumiem, par kuriem tika diskutēts Eiropas Savienības fondu š.g. 30.jūlija Eiropas Savienības fondu Apakškomitejā (turpmāk – Apakškomiteja).

1.2.1.1.pasākuma mērķis ir komersantu konkurētspējas paaugstināšana, veicinot pētniecības un rūpniecības sadarbību jaunu produktu un tehnoloģiju attīstības projektos. Pasākuma kopējais atbalsta apjoms ir plānots 72.3 milj. EUR. Pasākuma atbalstāmās darbības ir šādas:

- jaunu produktu un tehnoloģiju izstrādei, nepieciešamās eksperimentālās izstrādes (tajā skaitā demonstrācijas prototipu izstrāde) un rūpnieciskie pētījumi (demarkācija ar IZM).
- komercializācijas iespēju priekšizpēte plānotajiem pētniecības projektiem, kuru kopsumma pārsniedz 250 tūkst EUR;
- nozares pētniecības projektu koordinācija un īstenošanas uzraudzība, t.sk., atbalsts kompetences centram, lai veicinātu (projektu sagatavošanas palīdzība, pētniecības projektu atlase un analīze u.c. tamlīdzīgi darbības) komersantu iesaisti starptautiskos pētniecības projektos, piemēram, Apvārsnis 2020 u.c.

Ekonomikas ministrijas pārstāvis, informējot par būtiskākajiem nosacījumiem, par kuriem tika diskutēts š.g. 30.jūlija Apakškomitejā, padomes sēdes dalībniekiem pievērsa uzmanību uz šādiem nosacījumiem:

- katrā Viedās specializācijas jomā vai apakšjomā tiek atbalstīts vismaz viens kompetences centrs;
- kompetences centra juridiskais statuss – komersants vai biedrība;
- eksperimentālās izstrādes – vismaz 50%;
- projekta iesniegumā jānorāda plānotais pasūtījumu apjoms, kuros tiks iesaistīti Latvijas zinātnieki;
- ekspertu (t.sk. starptautisku) iesaiste nav obligāta.

Ekonomikas ministrija šobrīd veic precizējumus Ministru kabineta noteikumu projektā par kompetences centru programmas īstenošanu, atbilstoši š.g.30.jūlija Apakškomitejā izteiktajiem komentāriem. Š.g. septembrī ir plānots noteikumu projektu virzīt skatīšanai Ministru kabinetā, lai:

- varētu uzsākt projektu atlasī 2015.gada oktobrī – decembrī;
- varētu nodrošināt līguma slēgšanu ar finansējuma saņēmēju 2016.gada janvārī – martā.

Padome nolemj:

1. Pieņemt zināšanai Ekonomikas ministrijas sniegto informāciju.
2. Aicināt Ekonomikas ministriju virzīt uz Ministru kabinetu precizēto Ministru kabineta noteikumu projektu par kompetences centru programmas īstenošanu 2014.–2020. gadu programmēšanas periodā.

* Skatīt protokolam pievienoto Ekonomikas ministrijas prezentāciju „1.2.1.1.pasākums „Atbalsts jaunu produktu un tehnoloģiju izstrādei kompetences centru ietvaros””.

5. jautājums

Finanšu ministrijas un AS „Attīstības finanšu institūcija Altum” informācija par risinājumiem un veicamajiem soļiem un darbībām EFSI finansējuma apgūšanai, tai skaitā progresu investīciju platformu izveidē un projektu pieteikšanas nosacījumiem

(L.Straujuma, R.Paņko, A.Ērglis, S.Šmīdlere, N.Muižnieks, L.Ribickis, N.Bergs, A.Feldmane, M.Seile, A.Siliņš)

R.Paņko: informēja par Eiropas Stratēģiskā investīciju fonda (turpmāk – EFSI) iniciatīvu un iespējām iegūt papildu finansējumu aizdevumu formā no Eiropas Investīciju bankas (turpmāk – EIB), lai atbalstītu investīcijas tautsaimniecībā, tai skaitā:

- lielu investīciju projektu (virs 25 milj.) euro īstenošanai, kuriem EIB piešķir aizdevumus tieši;
- iespēju maziem un vidējiem komersantiem ar atbalstu finanšu instrumentu veidā (aizdevumu instrumenti, kapitāla ieguldījumu instrumenti, galvojumi) saņemt finansējumu mazāku projektu īstenošanai, izmantojot investīciju platformas.

Šobrīd turpinās darbs pie 16 lieliem investīciju projektiem, kas kopā pretendē uz EIB finansējumu vairāk nekā 400 miljonu EUR apmērā.

Papildus R.Paņko informēja par investīciju platformu izstrādes virzieniem Latvijā, paplašinot uz tirgus nepilnību pētījuma pamata izstrādājamo uzņēmējdarbības valsts atbalsta programmu darbības apjomus un riska uzņemšanās iespējas, tai skaitā:

- riska kapitāla instrumentu programmā;
- aizdevumu portfeļa garantiju programmā;
- aizdevumu, paralēlo aizdevumu un aizdevuma garantiju programmā;
- biznesa uzsācēju aizdevumu programmā;
- mikro aizdevumu programmā;
- energoefektivitātes instrumentu programmā.

A.Ērglis: izklāsta, atbilstoši Latvijas pētniecības un inovācijas stratēģiskās padomes 19. jūnija sēdē lemtajam, vadošo zinātnisko institūciju vadītāju 2015.gada jūlijā izvirzīto priekšlikumu par Latvijas augstākās izglītības, zinātnes un inovāciju konkurētspējas programmas veidošanu un par sektorālas investīciju platformas izveidi šādas programmas finansēšanai. A.Ērglis uzsvēra, ka nākamajā gadā ir jāuzsāk Eiropas Savienības struktūrfondu finansējuma apgūšana. Atbilstoši darbības programmām 2014–2020 gados būs nepieciešams nodrošināt līdzfinansējumu augstākās izglītības, zinātnes, tehnoloģiju attīstības un veselības aprūpes infrastruktūrai 178,8 miljonu EUR apmērā. Plānoto projektu realizācijai zinātniskajām institūcijām būs jāpiesaista kredītresursi. Papildus struktūrfondu finansējuma tehnoloģiju attīstības un inovāciju infrastruktūras izveidei vēl

nepieciešami līdz 400 miljoniem EUR. Programma veicinās Latvijas attīstības projektu ilgtspēju un sekmēs valsts ekonomisko izaugsmi.

Padome nolemj:

1. Pieņemt zināšanai R. Paņko sniegto informāciju.
2. Pieņemt zināšanai A. Ērgļa priekšlikumu.
3. Aicināt zinātniekus un uzņēmējus uz aktīvu sadarbību un konsultācijām ar Izglītības un zinātnes ministriju, Finanšu ministriju, AS „Attīstības finanšu institūciju Altum”, veidojot sektorālu investīciju programmu augstākās izglītības, zinātnes un inovāciju konkurētspējas kop-projektu finansēšanai, kas sniegtu vērienīgu finanšu atdevi Latvijas ekonomikai ilgtermiņā.

*Skatīt protokolam pievienoto (1) AS „Attīstības finanšu institūcija Altum” prezentāciju „Eiropas Stratēģisko investīciju fonds (EFSI). Risinājumi, veicamie soļi un darbības EFSI finansējuma apgūšanai”; (2) Prof. A. Ērgļa prezentāciju „Latvijas augstākās izglītības, zinātnes un inovāciju konkurētspējas programma”.

6. jautājums

Ārvalstu investoru padomes informācija par intelektuālā īpašuma veicināšanu un aizsardzību

(L. Straujuma)

L. Straujuma: ņemot vērā ierobežoto sēdes laiku, aicina atlikt jautājumu uz nākamo Latvijas un inovācijas stratēģiskās padomes sēdi.

Padome nolemj: jautājuma izskatīšanu pārcelt uz nākamo padomes sēdi.

7. jautājums

Dažādi jautājumi

(L. Straujuma)

L. Straujuma: par konkrētu nākamās Latvijas Pētniecības un inovāciju stratēģiskās padomes sēdes norises laiku padomes locekļi tiks informēti atsevišķi.

Sēdi slēdz plkst. 12.00

Padomes vadītāja – Ministru prezidente

L. Straujuma

Protokolēja

- E. Petrovska

Vīzas:

I. Skrodele

Ministru prezidenta padomniece
juridiskajos jautājumos
2015. gada 08. septembrī

I. Skrodele

V. Vesperis